

VAN EEN GLAS EN EEN VERS
OF
JOHANNES SYLVIUS EN DE ILLUUSTRE SCHOOL ¹⁾

DOOR DRS. N. VAN DER BLOM

JOHANNES Sylvius was een zoon van de conrector van de Latijnse school Zacharias Sylvius, die medicus was en voorstander van Harvey's revolutionaire kijk op de bloedsomloop plus medestander van de stadsarts Jacobus de Back: *Rotterdams Jaarboekje* 1974, p. 246. Johannes deed in 1667 in Leiden doctoraal rechten en is dan rector in Veere. In 1669 wordt hij hier, zoals eerder zijn vader, conrector, 26 jaar oud, om zijn doofheid voorlopig 'op zijn pericul op de preuve'. In 1719, een halve eeuw later (over 'op de preuve' gesproken!) zwaait hij als rector af.

In 1681 was hij dat geworden. Hij blijkt dan vanaf 1669 'private Institutiën' en 'separate Collegiën' in de rechten te hebben gegeven – immers, men wil hem, nu hij rector wordt, verbieden die voort te zetten, daar de school eronder zou kunnen lijden. Maar studenten en ouders vragen hem ermee door te gaan, en curatoren worden door de Vroedschap geautoriseerd hem voor een jaar dispensatie te geven van het verbod. Hij gaf die lessen tot 1719, bijna veertig jaar lang! Curatoren omschrijven in 1681 zijn taak als volgt: hij zal die colleges moeten geven aan jongelieden, die de triviale school d.i. de Latijnse school, hebben gepasseerd, en aan alle inwoners en aan zoons van burgers en van vreemdelingen – een merkwaardige omschrijving, naar zal blijken.

Aan geschriften van Sylvius kende de geschiedschrijver van het Erasmiaans Gymnasium, rector mr. dr. J. B. Kan, een korte Griekse grammatica. Men voege er een Grieks gedicht op het beeld van Erasmus aan toe (in Rabus' editie van de *Colloquia* van 1693). En in 1685 publiceerde Sylvius zijn collegestof in de *Isagoge sive Introductio in Iurisprudentiam Romanam* ²⁾. Het bestaan van deze Inleiding in het Romeinse recht werd in 1965 bekend, toen prof. mr. R. Feenstra van Leiden dit unicum vond in de Bibliothèque Municipale van Orléans. De waarde ervan zal, hoop ik, nader worden onderzocht. Voorlopig lijkt het een traditioneel geval. Wat,